

NIBIO

NORWEGIAN INSTITUTE OF
BIOECONOMY RESEARCH

Bærekraftig finans – taksonomi. Konsekvenser for jord- og skogbruk.

Knut Øistad

Mobilisere forskning og fremme innovasjon

Øke EUs klimaambisjon for 2030 og 2050

Omstille EUs økonomi til en bærekraftig framtid

Ambisjon om null forurensning og et giftfritt miljø

Støtte ren, rimelig og pålitelig energi

Bevare og gjenopprette økosystemer og naturmangfold

EUs grønne giv

Mobilisere industrien for overgang til en ren og sirkulær økonomi

Fra «jord til bord», en rettferdig, sunn og miljøvennlig matkjede

Bygge og renovere på en energi- og ressurseffektiv måte

Øke omstillingen til en bærekraftig og smart mobilitet

Finansiere omstillingen

Alle skal med (rettferdig omstilling)

EU som en global leder

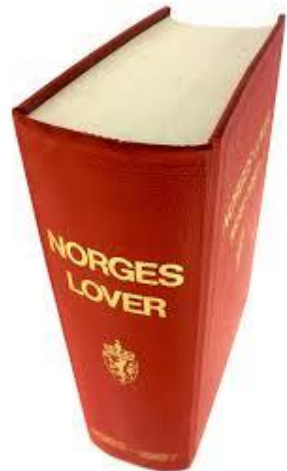
En europeisk klimapakt

Hvorfor er EUs grønne giv relevant for Norge?

EØS-avtalen

Bilaterale avtaler bl.a. for samarbeid om gjennomføringen av forpliktelsene i Parisavtalen

Norsk regelverk har ofte opprinnelse i Brussel

Finansiering av bærekraftig vekst - begrunnelse

- Formål å etablere en felles forståelse av hvilke økonomiske aktiviteter og investeringer som kan regnes som bærekraftige i tråd med EUs langsiktige klima- og miljømål.
 - Gjøre det lettere å sammenlikne investeringsmuligheter på tvers av land og sektorer.
 - Stille krav til hvilken informasjon finansmarkedsdeltakere skal offentliggjøre når et finansielt produkt markedsføres som bærekraftig.
-
- Tips: Se også siste rapport fra IPCC presentert 4.4.2022: <https://www.miljodirektoratet.no/ipcc> som også begrunner finansiering

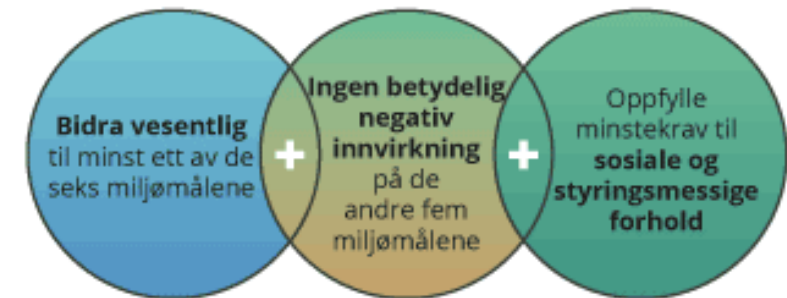
Finansiering av bærekraftig vekst - tidslinje

- Handlingsplan for finansiering av bærekraftig vekst – mars 2018
- Forordninger for bærekraftinformasjon og taksonomi
 - Offentliggjøringsforordningen – november 2019
 - Taksonomiforordningen – juni 2020. Etablerer rammeverket for et klassifiseringssystem (taksonomi)
- Gjennomføringsregelverk taksonomien – delegert forordning. Foreløpig bare for klimamålene. Publisert og vedtatt i EU.
- Stortinget vedtok Lov om bærekraftsinformasjon og et rammeverk for bærekraftige investeringer 14. desember 2021. Loven trer i kraft når beslutningen er tatt inn i EØS-avtalen.

Jord- og skogbruk i rammeverket (EU) 2020/852)

Substantial contribution to climate change mitigation
(Art 10 (f)):

- strengthening land carbon sinks, including through avoiding deforestation and forest degradation, restoration of forests, sustainable management and restoration of croplands, grasslands and wetlands, afforestation, and regenerative agriculture;

Status for jordbruk

- Tidlig fase i arbeidet med kriterier for jordbruk avdekket at Kommisjonen så for seg svært ambisiøse kriterier for jordbruket (for flerårige vekster, ettårige vekster og husdyrproduksjon), men..
- Jordbruket ble ikke inkludert i første kriteriesett:
 - "Given that there are ongoing inter-institutional negotiations on the Common Agricultural Policy, **it has been decided to delay the inclusion of the agricultural sector until the next Delegated Act.** "
- Reform av EUs felles landbrukspolitikk ble vedtatt høsten 2021. Forberedes i 2022, og gjøres gjeldende fra 2023.
- Forslag til kriteriene for jordbruk lagt fram siste uke i mars 2022 (av Plattform for bærekraftig finans).

Status for skogbruk

Skogbruksaktiviteter er inkludert i første sett med (klima)kriterier for:

- planting av skog på nye arealer
- eksisterende skogbruk
- restaurering av skog
- vern av skog

For oversikt over de detaljerte kriteriene: <https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/index.htm>

Varslet: reviderte kriterier knyttet til tre i produkter – materialer og energi

Ikke vesentlig skade - Do no significant harm (DNSH) for skog

- Mulighet for tilpasning til endret klima
- Vannressurser og –kvalitet
- Forurensning til vann, luft og jord
- Virkninger på biologisk mangfold og økosystemer

Likelydende for de fleste tiltakene.

I vedlegg til taksonomiregelverket: (FSC og PEFC) sertifisering antas å kunne verifisere oppfyllelsen av kriteriene og DNSH

Bærekraftige karbonkretsløp (Sustainable Carbon Cycles)

- Europakommisjonen vil i 2022 foreslå et rammeverk for sertifisering av karbonopptak med tilknyttet system for måling, rapportering og verifisering.
- Mye oppmerksomhet om utviklingen av «carbon farming» – som Kommisjonen ser på som en grønn forretningsmodell for jord- og skogbruk (betaling for økosystemtjenester)
- Carbon Removal Certification System .
- Carbon Farming Initiative

Forslag til regelverk for avskogingsfrie produkter (EØS-relevant)

- 2019 Communication on deforestation and forest degradation
- 2020 Åpen høring om tiltak for å redusere avskoging og forringelse av skog. (1.2 mill. respondenter!)
- 2021 Forslag til regelverk for avskogingsfrie produkter. (Proposal for a regulation on deforestation-free products.)
- Formål
 - Sikre at produktene som omsettes på EU markedet ikke bidrar til avskoging
 - Redusere klimagasutslipp assosiert med slike produkter med minst 32 mt/år
 - Redusere avskoging (lovlig og ulovlig) drevet av behov for jordbruksarealer
- Regelverket erstatter EU timber regulation (EUTR) som er innlemmet i EØS-avtalen

Definisjoner og presiseringer for skog som gjenstår

- Avskoging og skogforringelse (forest degradation)
- Gammelskog (Old growth)
- Naturskog (Primary forest)
- Naturnært skogbruk (Close to nature forestry) + frivillige sertifiseringsløsning
- Retningslinjer for «miljøvennlig» skogreising og planting

Direkte og indirekte virkninger

- Direkte: Noterte foretak, samt alle banker og forsikringsforetak, med over 500 ansatte.
- Forslag fra Europakommisjonen:
 - Fra 2023: Alle foretak med over 250 ansatte.
 - Fra 2026: Små- og mellomstore noterte foretak, (ekskl. mikroforetak).
 - Frivillig rapportering for andre små- og mellomstore foretak.
- Begrenset virkning for skog og jordbruk «i første fase».
- Dette endres hvis (når) forslagene fra 2023 - 2026 fra Europakommisjonen gjøres gjeldende
- Endres også hvis «Plattform for bærekraftig finans» får gjennomslag for sine forslag til kriterier presentert i mars 2022 (krav om at x% av foredlingsindustriens forsyninger er i henhold til bærekraftskriteriene i taksonomien).

Mulige indirekte virkninger:

- Betydelig effekt hvis finansieringsinstitusjoner og noterte selskapene innarbeider kriteriene i sine markedsstrategier
- Betydningen for EØS-avtalens virkeområde bl.a. gjennom referanser til regelverk som ikke er inkludert i EØS. (f.eks EUs felles landbrukspolitikk, CAP)

Knut Øistad
knut.oistad@nibio.no

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

NIBIO_no

NIBIO.no

NIBIO_no

www.nibio.no

